

NO VOICE TO WASTE

ELKE STEM TELT VOOR EEN
DUURZAME TOEKOMST
29 OKTOBER 2015
LOCATIE VOORUIT GENT
WWW.PULSENETWERK.BE/TREFDAG2015

Vlaanderen
verbeeldt werk

Programma

- 9u00 – Ontvangst in het café
- 9u30 – Verwelkoming: voorzitter Guy Gypens
- 9u45 – 10u30 – Keynote Moukhtar Kocache
- 10u30 – 12u30 – Sessies voormiddag
- 10u30 – 12u10 – Film 'The March'
- 12u30 – 13u30 – Lunch
- 13u30 – 16u00 – Sessies namiddag
- 13u30 – 16u00 – Performance op locatie met Peter Aers
- 14u00 – 15u40 – Film 'The March'
- 15u30 – 16u00 – Slam Poetry
- 16u00 – 17u00 – Receptie
- Doorlopend – Urban Action Clinic van Maria Lucia Cruz Correia + Kortfilmpjes 'Nature is speaking'

Inhoudstafel

- 2 – No Voice to Waste
- 3 – Keynote Moukhtar Kocache
- 4 – Sessies voormiddag
- 10 – Urban Action Clinic
- 11 – Film 'The March'
- 12 – Kortfilms 'Nature is Speaking'
- 13 – Programmaoverzicht
- 15 – Sessies namiddag
- 25 – Plattegrond Vooruit
- 26 – Pulse Transitienetwerk Cultuur
- 27 – Colofon

No Voice to Waste: elke stem telt voor een duurzame toekomst

Over ruim een maand opent in Parijs nog maar eens een klimaatop. De verwachtingen zijn niettemin hoog, want het zou best onze laatste kans kunnen zijn om de globale temperatuurstijging niet voorbij de 2 °C te laten oplopen. Althans via politiek besluit.

Een succesvolle klimaatop vraagt om wereldleiders met een scherpe blik op het grotere geheel, een langetermijnvizier en een diepe integriteit. Maar het vraagt ook wereldleiders die goed kunnen luisteren, naar alle stemmen die deel uitmaken van dit verhaal op aarde. Zijn die stemmen wel voldoende vertegenwoordigd, daar op de klimaatop?

Zijn die stemmen wel voldoende vertegenwoordigd in het transitiedebat tout court? Als je even rond je kijkt, hoeveel bekende gezichten zie je dan? Hoe verschillend van jou (cultureel, sociaal, intellectueel, vestimentair, ...) zijn de mensen hier vandaag aanwezig? En op andere transitiebijeenkomsten?

Als we bouwen aan een duurzame samenleving die sociaal rechtvaardig en divers is, kunnen we niet alleen onder gelijkgestemde zielen blijven werken. We dromen van een toekomst waar iedereen een gelijkwaardige stem heeft. Dat vraagt vandaag een oor dat fijngesteld is, maar ook voldoende kanalen om op al die frequenties af te stemmen. Hoe kunnen we in transitie naar een duurzame samenleving al die mensen, dingen, ideeën die nu vaak op een geluidsmuur botsen via cultuur aan het woord laten?

Smeer je stem en spits je oren! Welkom op onze trefdag.

A profile photograph of a man with a beard and dark hair, looking towards the right. He is wearing a light-colored shirt. The background is a soft-focus mix of green and yellow.

9u45 – 10u30 keynote - Domzaal (Engels)

MOUKHTAR KOCACHE: VOX POPULI — NAAR POLYFONIE, HARMONIE EN RECHTVAARDIGHEID

De bevlogen Moukhtar Kocache opent onze trefdag met een vurig pleidooi voor meerstemmigheid en rechtvaardigheid in een duurzame samenleving.

Welke rol kunnen kunst en cultuur spelen in tijden van sociale, economische en ecologische crises? Welke verantwoordelijkheid heeft onze gemeenschap ten opzichte van gemarginaliseerde stemmen? Hoe zetten we onze sterktes in om alternatieven voor te stellen en nieuwe netwerken van macht te activeren? Hoe kan de cultuursector het beste mobiliseren voor een diverse, meer rechtvaardige en duurzame toekomst?

Moukhtar Kocache (Beiroet; wonend en werkend in New York, Parijs en Istanboel) is thuis in cultuur, filantropie en sociale rechtvaardigheid. Hij werkte mee aan culturele en maatschappelijke projecten in o.a. de bezette Palestijnse gebieden en Egypte, stond mee aan de wieg van enkele jonge en alternatieve mediaplatformen in het Midden-Oosten en was als programmadirecteur voor de Lower Manhattan Council verantwoordelijk voor residenties, tentoonstellingen en kunstprojecten in de openbare ruimte. Daarna was hij jarenlang verantwoordelijk voor verschillende fondsen en de ontwikkeling van cultuurplekken en netwerken bij Ford Foundation. Hij is naast zelfstandig consultant ook mede-oprichter van het Creative Palestinian Communities Fund en actief in the Gerhart Center for Philanthropy and Civic Engagement (American University of Caïro).

3

Deze lezing gaat door in het Engels. Na de lezing is er tijd om vragen te stellen.

10u30 – 11u30 lezing - Domzaal

HET GEHEUGEN: NOODZAKELIJKE SCHAKEL VOOR EEN DUURZAME TOEKOMST

Het verleden leert waar we vandaan komen, bepaalt mee wie we vandaag zijn, maar ook wie we morgen willen worden.

Het collectieve geheugen van een samenleving is noodzakelijk om die samenleving een richting voor haar toekomst te geven. Inzicht in het verleden helpt om fouten te detecteren die we niet opnieuw willen maken om ons pad naar een betere, en dus duurzamere toekomst te bewandelen. Zo'n collectief geheugen lijkt op het eerste gezicht een vaag, ongrijpbaar gegeven, maar is dat helemaal niet. Het is immers grotendeels verankerd in wat we cultuur in de breedst mogelijke zin kunnen noemen: kunsten, geschiedenis, erfgoed, maar evengoed familiale en lokale overlevering, gebruiken, rituelen, omgangsvormen, houdingen, contacten ...

Piet Chielens (coördinator **In Flanders Fields Museum**) neemt ons mee naar het verleden als inspiratiebron voor wie we zijn en wat we willen voor de toekomst.

10u30 – 11u30 performance/lezing - Dansstudio

DE METAFOREN – JOZEF WOUTERS & JEROEN PEETERS

Hoe laat de hypercomplexe klimaatverandering zich vatten in beelden en metaforen? Welke beeldspraak blijft hangen?

In december 2014 verbleef scenograaf en kunstenaar **Jozef Wouters** op de VN-klimaatop in Lima. Gedurende twee weken verzamelde hij er tachtig metaforen die werden gebruikt om de klimaatverandering te verbeelden en bespreken. Die werden in samenwerking met lokale drukkers vertaald in een 'beeldenboekje' en aan het einde van de conferentie verspreid als een 'ontwerp voor verdere onderhandeling'. Tijdens zijn verblijf in Lima onderhield Wouters een briefwisseling met essayist, dramaturg en performer **Jeroen Peeters** die commentaar leverde op de berichtgeving over het klimaatdebat in Belgische kranten.

Vandaag lezen ze stukken uit hun correspondentie voor en stellen ze zich de prangende, nog steeds actuele vraag: hoe gaan wij – burgers, intellectuelen, kunstenaars – om met een probleem dat zich nauwelijks laat inbeelden?

BAKEN

STADSLABO

OOSTENDENAARS ONTWERPEN HUN STAD VAN DE TOEKOMST!

10u30 – 11u30 praktijkverhaal + vragenronde - Brugzaal

BAKEN STADSLABO

Een stadslabo waar bibliotheekbezoekers in artistieke ateliers beelden van en voor het toekomstige Oostende ontwikkelen en dat vervolgens samen digitaal verwerken.

Baken Stadslabo is een project rond digitale geletterdheid dat het sociaal-artistieke **Klein Verhaal** ontwikkelde voor de bibliotheek Kris Lambert. Met 'Oostende 2020' voeren ze onderzoek naar de toekomst van de stad Oostende. Ze kijken naar het verleden en naar de toekomst. Deelnemers verzamelen allerlei informatie via uiteenlopende invalshoeken – met de bibliotheek als vertrekpunt. Via verschillende kunst disciplines (literatuur, architectuur, beeldende en audiovisuele kunst) ontwikkelen ze een waaier aan beelden van de stad die komen zal. Die atelierreeksen zijn deel van één groot onderzoek dat zich steeds verder uitbreidt. Het materiaal dat ze in de ateliers verzamelen, wordt vervolgens gebruikt in de digitale vorming.

Karen Dick van Klein Verhaal komt samen met enkele deelnemers Baken Stadslabo toelichten.

11u30 – 12u30 lezing - Domzaal

KLIMAATZAAK

Wat als burgers rechtspraak gebruiken om de overheid aan te zetten tot een daadkrachtig klimaatbeleid? Klimaatzaak spant een rechtszaak aan die iedere burger mee kan onderschrijven.

Geïnspireerd door een in Nederland lopende rechtszaak tegen de overheid voor een nalatig klimaatbeleid onderzocht een groep burgers en bekende Vlamingen of ze in België een gelijkaardige rechtszaak konden aanspannen. Op 1 december 2014 werden de Belgische staat en de drie gewesten in gebreke gesteld en in april 2015 werd de rechtszaak opgestart. **Klimaatzaak** ontving op korte tijd duizenden volmachten van bezorgde Belgische burgers die hun stem willen laten horen in de rechtszaal. Het Nederlandse Urgenda won intussen in juni 2015 de rechtszaak in Nederland waardoor de staat verplicht wordt de broeikasgasuitstoot fors terug te dringen.

Stijn Meuris van Klimaatzaak vertelt vandaag het verhaal achter het Belgische initiatief en geeft je nadien de kans een volmacht in te dienen.

11u30 – 12u30 panelgesprek - Dansstudio

DE STEM VAN ONS GEHEUGEN: ZINGEN MET MENSEN MET DEMENTIE

Hoe kan zingen de band tussen mensen met dementie en hun omgeving versterken? Een bijzonder project in een tijd van groeiende vergrijzing en de steeds groter wordende groep van dementerenden.

Een van de grote maatschappelijke uitdagingen van de 21ste eeuw is de zoektocht naar manieren om inclusief om te gaan met personen met dementie. Het Expertisecentrum Dementie Vlaanderen en de organisatie **Koor&Stem** gingen samen op zoek naar een vernieuwende wijze om de verbinding tussen mensen met dementie en de samenleving te versterken. Het resultaat is het inspirerende project 'De Stem van ons Geheugen'.

Muziek en zang zijn unieke instrumenten om de levenskwaliteit van mensen met dementie te verhogen en om nieuwe communicatie op gang te brengen met hun familieleden en omgeving. Op die manier draagt zingen bij tot de destigmatisering van het ziektebeeld dementie. Zingen helpt mensen met dementie om aangename herinneringen op te halen en aan te knopen bij een stukje levensgeschiedenis.

Koenraad De Meulder (directeur Koor&Stem) gaat in gesprek met **Annemie Van Neck** (ergotherapeute), **Dirk Van Herpe** (directeur Woonzorgcentrum Den Olm in Bonheiden), **Jenny Ernotte** (sessiebegeleidster geheugenkoor Ocura) en **Elena de Ru** (mantelzorger) over de effecten van zingen met mensen met dementie.

11u30 – 12u30 praktijkverhaal + workshop - Brugzaal

JONGEREN ALS BEDENKERS, ONTWIKKELAARS, DEELNEMERS EN AMBASSADEURS

Hoe help je jongeren zelf projecten met een duurzame invalshoek op te zetten? Globelink inspireert met hun eigen ervaring en verkent samen met jou nieuwe experimenten en werkvormen om het beste uit je betrokkenen te halen.

Jeugdorganisatie **Globelink** zet jongeren aan om zich via projecten uit te spreken over maatschappelijke thema's, met nadruk op duurzame ontwikkeling. De jongeren bedenken niet alleen projecten, maar voeren ze ook uit en trekken er als ambassadeurs mee naar buiten.

Liene Michiels en **Greet Van Dael** schetsen de levensweg van een voorbeeldproject en doorlopen de rol van jongeren in elke stap van het proces. Een proces van dromen vangen, realiseren en delen met de buitenwereld. Vervolgens dagen ze je aan de hand van enkele vragen uit om samen na te denken over nieuwe experimenten en werkvormen die het beste uit je betrokkenen haalt.

Doorlopend - Vooruit Snoepwinkel*

URBAN ACTION CLINIC – GARDEN TALKS MET MARIA LUCIA CRUZ CORREIA

Welke acties, oplossingen en remedies kunnen voor een nieuwe relatie tussen stad en mens zorgen? Neem een kijkje in de Urban Action Clinic of doe een 'Garden Talk' met kunstenaars Maria Lucia.

Tijdens haar stadsresidentie in Vooruit bouwde **Maria Lucia Cruz Correia** een laboratorium op het kruispunt van wetenschap, kunst en activisme: de **Urban Action Clinic**. Ze onderzocht er de vervuiling in de stad en de impact daarvan op de samenleving en het menselijk lichaam. Inwoners van Gent brachten klimopstekjes naar de kliniek en op basis daarvan kon de Universiteit Antwerpen de luchtvervuiling in Gent in kaart brengen.

Tijdens 'Garden Talks' in de torentuin van Vooruit ging ze met bezoekers in gesprek: Hoe reageert je lichaam op je omgeving en omgekeerd? Kunnen we samen kleine veranderingen maken? Wanneer ga je over tot actie, wat lokt ons initiatief uit? Speciaal voor Pulse houdt ze vandaag de Urban Action Clinic open. Je ontdekt er niet alleen de resultaten van het onderzoek maar leert ook bij over planten die het lichaam ontgiften en de bodem remediëren van vervuiling. Op een verborgen plekje in de kliniek kan je Maria Lucia strikken voor een 10 minuten durende Garden Talk. Voertaal van het gesprek is Engels.

***Opgelet!** De oude snoepwinkel bevindt zich niet in Vooruit maar aanpalend aan het kunstencentrum, links naast het bespreekbureau als je naar het Vooruitgebouw kijkt.

10u30 (tot 12u10) en 14u00 (tot 15u40) film - foyer Domzaal

THE MARCH (BBC, 1990, DAVID WHEATLEY, 1'40)

Een fictiefilm uit 1990 over een vluchtelingencrisis wordt vandaag pijnlijk ingehaald door de werkelijkheid.

De tv-film 'The March' toont een aanzwellende mars van vluchtelingen die vanuit Soedan, door de Sahara, te voet optrekt naar Europa, terwijl bij de Europese Commissie de spanning stijgt. 'Wij zijn arm omdat jullie rijk zijn', verklaart leider Isa El-Mahdi voor de tv-camera's. 'We leven onzichtbaar, we sterven onzichtbaar. Ik wil dat jullie ons zien doodgaan.' De film eindigt met het beeld van een kwart miljoen vluchtelingen die na honger, oorlog en ontbering voet zetten op Spaanse grond, en daar op een stilzwijgende Europese legermacht botsen.

'In 1990 had de film iets utopisch, precies 25 jaar later is hij meer dan ooit werkelijkheid', aldus kunstenaar Matthijs De Bruijne. 'Het verzonnen open einde van de film zien we nu live op het nieuws in Hongarije. We kunnen niet anders dan deze kwestie in het gezicht kijken, hoe complex ook.'

De film werd als aanklacht tegen de huidige aanpak van de vluchtelingencrisis in september simultaan vertoond in verschillende winkels, kantoren, cultuurhuizen en ijssalons in Oostende. Vandaag spelen we hem twee keer in de foyer van de Domzaal.

HARRISON FORD IS
THE OCEAN

KEVIN SPACEY IS
THE RAINFOREST

Doorlopend kortfilms - Balzaal

NATURE IS SPEAKING (VIDEO'S, 2")

The Rainforest: 'Now why would they need an old forest like me anymore? Jungles, trees ... well ... they do breathe air. And I make air. Have they thought about that? Humans, so smart, they'll figure it out. Humans making air, that'll be fun to watch.'

Wat als natuurelementen een stem krijgen? Met **Nature is Speaking** horen we bekende Hollywoodsterren met raspende of koele stem de oceaan, aarde, het regenwoud, water of koraalrif vertegenwoordigen in korte, poëtische filmpjes. "Nature is Speaking" is een campagne gelanceerd door **Conservation International** dat al 25 jaar natuurbescherming op haar palmares heeft staan. Stuk voor stuk prachtige filmpjes die ons even doen stilstaan bij de grootsheid van de natuur.

Korte filmpjes van telkens 2 minuten door:

Julia Roberts – moeder natuur

Harrison Ford – oceaan

Kevin Spacey – regenwoud

Edward Norton – aarde

Penélope Cruz – water

Robert Redford – redwood

Ian Somerhalder – koraalrif

Lupita Nyong'o – bloemen

Je kan de filmpjes de hele dag door bekijken in de balzaal of online op www.natureisspeaking.org

Balzaal

Domzaal

Foyer
Domzaal

Dansstudio

9u00

9u30

10u30

11u30

12u30

13u30

14u30

15u30

16u00

17u00

13

Verwelkoming
Keynote
Moukhtar
Kocache

Lezing
Het Geheugen

Lezing
Klimaatzaak

Lunch

Dubbelinterview
Hart boven Hard

Lezing
Het Klein Verzet

Slam Poetry

Receptie

Film
The March

Film
The March

Performance
De Metaforen

Panelgesprek
De Stem van ons
Geheugen

Praktijkverhaal
WILDEMANNEN
WOESTEWIJVEN

Praktijkverhaal
De Democratie-
fabriek

Brugzaal

Blauwe
Kamer

Vooruit
Snoepwinkel

9u00

9u30

10u30

11u30

12u30

13u30

14u30

15u30

16u00

17u00

14

Praktijkverhaal
Baken Stadslabo

Workshop
Jongeren als
bedenkers

Workshop
Recht op Stem

Workshop
Innerlijke
Transitie

Brainstorm
WILDEMANNEN
WOESTEWIJVEN

Urban Action Clinic

13u30 – 14u30 dubbelinterview - Domzaal

HART BOVEN HARD

De burgerbeweging Hart boven Hard werkt van onderuit en gelooft dat er wél een sociaal en duurzaam alternatief is. Hoe slagen ze erin om een diversiteit aan stemmen achter de beweging te scharen?

In september 2014 was daar schijnbaar plots een alternatieve septemberverklaring van een brede groep geëngageerde burgers, cultuur- en welzijnsorganisaties. De verklaring was een antwoord op een beleid dat zich op korte tijd manifesteerde via strenge besparingen in de publieke sector met het oog op het vrijwaren van een economisch model dat intussen steeds meer in vraag gesteld werd. **Hart Boven Hard** was geboren. Vele lokale bijeenkomsten, debatten en grote manifestaties volgden, met als voorlopig hoogtepunt de Grote Parade op 29 maart 2015 met 20.000 deelnemers.

Hoe kon deze burgerbeweging ontstaan en belangrijker: hoe kan een zo divers mogelijke groep betrokken worden en blijven? Hoe hou je zo'n beweging in stand? En hoe treed je in dialoog met de politiek? Schrijver en Antwerps stadsdichter **Stijn Vranken** gaat het gesprek aan met beweging HBH'ers **Wouter Hillaert** (journalist) en **Eric Corijn** (Professor emeritus Sociale en Culturele Geografie) en neemt ook jullie vragen mee.

13u30 – 14u30 praktijkverhaal - Dansstudio

WILDEMANNEN WOESTEWIJVEN

Via een stadsfestival laat WMWW kinderen op een speelse en creatieve manier mee nadenken over de inrichting van de stad en de samenleving van de toekomst.

WILDEMANNEN WOESTEWIJVEN is een cultureel belevingsfestival voor kinderen in de stad Gent. Bezielster **Marieke De Munck** vertelt ons hoe het festival slechts een deeltje is van een veel ruimer participatief proces. Voorafgaand – maar ook achteraf – worden kinderen zowel op school als in hun vrije tijd betrokken in het vormgeven en inrichten van hun stad en de toekomst. En dat die toekomst duurzaam zal zijn, staat buiten kijf.

Marieke is deel van BOUGIE, een creatieve studio die via kunst (educatieve) projecten en met uiteenlopende partners onderzoek doet naar de stad van de toekomst. Wat denken kinderen over thema's die hen (al dan niet) aanbelangen, zoals het onderwijs, inrichting van de openbare ruimte, geluid/stilte in de stad en economie?

**13u30 – 14u30 praktijkverhaal + workshop - Brugzaal
(max. 30 personen)**

RECHT OP STEM

Hoe ontwerpen we een ruimte waar verschillende stemmen gelijkwaardig met elkaar in dialoog kunnen gaan, zonder (voor)oordeel?

Elke stem heeft betekenis. Verschillende perspectieven vormen een rijke bron van informatie en ideeën, maar ook gevoeligheden en belangen. Die verscheidenheid maakt dat je met één benadering nooit iedereen kan betrekken, dat je slechts moeizaam tot échte dialoog komt. Niet tussen mensen of groepen, niet tussen burgers en beleid. Wat maakt het precies zo moeilijk om open met elkaar in dialoog te gaan, zonder (voor)oordeel? Welke randvoorwaarden zijn hiervoor belangrijk, welke setting is nodig? En wie kan daar welke rol in opnemen?

Erik Béatse (Samenlevingsopbouw Vlaams-Brabant en **Gie Van den Eeckhaut** (Socius, Thomas More) geven in deze workshop geen pasklare antwoorden, maar willen samen met jou op zoek gaan naar voorwaarden voor een gelijkwaardige dialoog.

13u30 – 16u00 performance - op locatie*
(max. 12 personen)

EVERYTHING DEPENDS ON HOW A THING IS THOUGHT I

Als we spreken over macht, valt het dan op hoe we zelf macht uitoefenen tijdens het spreken? In deze performance ontdek je meer over je eigen macht tijdens gesprekken met anderen.

Filosoof en performer **Peter Aers** nodigt twaalf mensen uit om aan te schuiven bij een orakel. Geen handlezer of valse profeet, maar een echte ziener. Als hij je een toekomst zou voorspellen, zou je hem geloven? Ligt alles al vast of bezit je enige macht over je eigen leven? 'Everything Depends on How a Thing is Thought I' daagt je op een subtiel theatrale manier uit om mee te denken en te praten over de toekomst en doet je stilstaan bij de noodzakelijke voorwaarden voor een gelijkwaardig gesprek.

* **Opgelet:** Deze performance gaat door op een externe locatie. Kleed je warm aan! Wil je deelnemen aan deze performance, **meld je dan voor 11u** aan bij het onthaal (bespreekbureau). We verzamelen om 13u15 in het bespreekbureau van Vooruit en **vertrekken stipt om 13u20.**

14u30 – 16u00 lezing en publieksgesprek - Domzaal

HET KLEIN VERZET

Tine Hens, journalist en auteur van het boek *Het Klein Verzet*, stelt voor dat cultuurhuizen een uitvalsbasis zijn voor het nieuwe verzet.

Wat als culturele huizen harden van verzet worden? Niet door spandoeken en slogans aan de gevels te hangen, maar door 'klein verzet'. Dat verzet ontpopt zich overal onder de vorm van deelinitiatieven, repair cafés, lokaal voedsel, een andere mobiliteit en duurzame energie. Wat als we dit kleine verzet binnen cultuurhuizen een plek geven waar het elkaar ontmoet, zich verdiept en uitbreidt? Wat als bibliotheken hun uitleendienst uitbreiden naar zo veel meer? Wat als de daken van culturele centra labo's voor stadslandbouw en energievernieuwing worden?

Aan de hand van inspirerende voorbeelden uit binnen- en buitenland, van vroeger en nu, zoekt **Tine Hens** samen met jou een antwoord op deze vragen.

14u30 – 15u30 praktijkverhaal - Dansstudio

DE DEMOCRATIEFABRIEK

Hoe wakker je het democratische bewustzijn van jongeren aan? BELvue doet het met de Democratiefabriek.

Democratie, de basis van onze cultuur. BELvue, museum over de Belgische geschiedenis, noemt zich ook wel eens het centrum van de democratie. Het museum krijgt een zeer divers publiek over de vloer: scholen, (toekomstige) leerkrachten, verenigingen van jongeren, gezinnen, senioren en personen met een beperking.

Vandaag geeft coördinator **An Lavens** van BELvue inkijk in **De Democratiefabriek**, een project waarmee ze het vertrouwen in de democratische waarden willen verbeteren en jongeren kritisch willen laten kijken naar de grote belangen en de inzet van de democratie. Hoe is de fabriek ontstaan? En wat zijn de mogelijkheden, zowel nu als in de toekomst?

WAERBEKE

stilte werkt

14u30 – 16u00 workshop - Brugzaal
(max. 20 personen)*

INNERLIJKE TRANSITIE EN MAATSCHAPPELIJKE VERANDERING

Een workshop om je innerlijke bron van creativiteit en veerkracht te versterken in tijden van maatschappelijke veranderingen.

In de transitie naar een duurzame samenleving is het belangrijk om je keuzes en beslissingen regelmatig te kunnen aftoetsen aan je innerlijke waarden en aan het belang van het grotere geheel. De urgentie van de maatschappelijke uitdagingen die ons overspoelen, dwingt ons voortdurend tot ondernemen. Naast al die actie hebben we des te meer nood aan ruimte voor traagheid en stilte.

Dirk Sturtewagen (coördinator Waerbeke) en **Helena ter Ellen** (coördinator Terr'Eveille, werk van Joanna Macy) leren je in deze workshop de stilte in jezelf te verkennen, hoe je ruimte kan maken om naar je innerlijke stem te luisteren en zo te werken aan je eigen veerkracht.

* **Opgelet:** wil je deelnemen aan deze workshop, **meld je dan voor 11u** aan bij het onthaal (bespreekbureau).

15u00 – 16u00 brainstorm - Blauwe kamer
(max. 20 personen)

WILDEMANNEN WOESTEWIJVEN 2016

Gooi je ideeën in de groep en doe
inspiratie op tijdens deze brainstorm
over WMWW 2016!

Op 1 en 2 oktober 2016 vindt de volgende editie van het kinderstadsfestival WILDEMANNEN WOESTEWIJVEN plaats. **Marieke De Munck**, artistiek coördinator van het festival, betreft een grote gemeenschap bij het vormgeven van de komende editie. Wilder, woester, maar ook ambitieus en duurzaam! Hoe kunnen we via een stadsfestival en de voor- en natrajecten de jongste generaties engageren voor een duurzame en sociale toekomst? Welkom voor een inspirerende brainstorm!

15u30 – 16u00 performance - Balzaal

SLAM POETRY

“Een heel goede slammer is een profeet, hij laat mensen weten wat er aan de hand is en motiveert hen om er ook iets aan te doen.” Seckou Ouologuem

We nodigden enkele dichters van het Slam Poetry gezelschap ARTtype vzw uit om met hun klinkende en kritische stemmen nog een laatste dosis actiepoeder toe te dienen.

Aan de micro:

Seckou, entertainer met een missie, won in 2010 de Kif Awards 'Slam'. Het gaf zijn carrière een duwtje in de juiste richting en maakte Vlaanderen wakker voor het genre. Sindsdien heeft hij talloze poëzieavonden en slam-, dans- en theaterstukken geschreven en georganiseerd. Hij staat bekend voor zijn scherpe tong en passionele cadans.

Bardthesque studeerde beeldhouwkunst en filosofie in Gent en gaat door het leven als podiumdichter en frontman van Ten Adem. Daarnaast is hij redacteur van het literaire tijdschrift Kluger Hans. In april 2015 werd hij aangesteld als eerste Letterzetter van Kortrijk.

Max Greyson is dichter, prozaschrijver en spoken-wordperformer uit Antwerpen. Hij toert met zijn podiumpoëzie door Vlaanderen, Nederland en de rest van eengemaakt Europa, op zoek naar een midden tussen waan en zin.

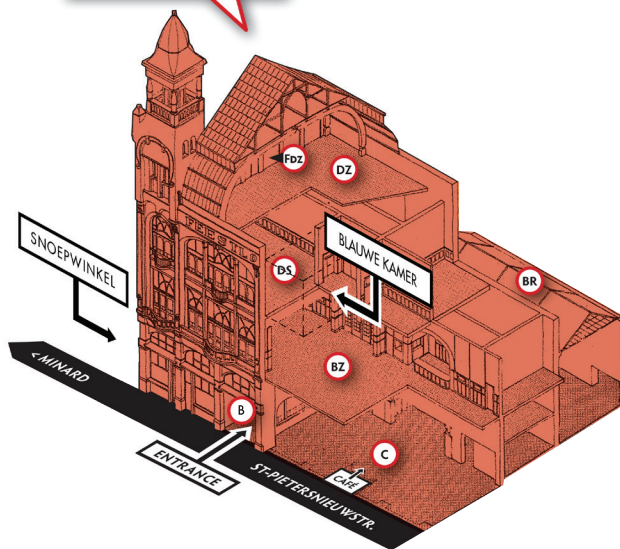
16u00 receptie - Balzaal

RECEPTIE

Na afloop van het programma schenken we een welverdiend glas, smeren we onze stemmen en klinken we op een meerstemmige en duurzame toekomst!

PLATTEGROND VOORUIT

- B BESPREEKBUREAU
- C CAFÉ
- BZ BALZAAL
- BR BRUGZAAL
- DS DANSSTUDIO
- DZ DOMZAAL
- FdZ FOYER DOMZAAL

TRANSITIENETWERK CULTUUR

INSPIREREN – LEREN – VERBEEDEN – VERBINDEN

Pulse Transitienetwerk Cultuur is ervan overtuigd dat cultuur een motor kan zijn voor de transitie naar een sociaal-rechtvaardige en duurzame samenleving. Pulse verbindt culturele spelers die via experiment en/of verbeelding duurzame alternatieven voor ons huidige samenlevingsmodel verkennen.

Pulse bestaat uit een netwerk van een 1000-tal organisaties en individuen uit de culturele sector. Jaarlijks brengen we 300 mensen bij elkaar voor een trefdag en verschillende lerende netwerken.

Verbinder: Pulse startte in 2010 met het leggen van verbindingen in een sector die duurzaamheid net aan het verkennen was. Naarmate Pulse meer banden smeedde en verdiepte, ontstond een steeds dichter en sterker netwerk. Vandaag – vijf jaar later – zie je de verbindingen uitgroeien tot een rijk palet aan experimenten en succesvolle praktijken.

Als **ambassadeur** van de vernieuwende en verkennende beweging die in de cultuursector en bij haar publiek plaatsvindt, bouwt Pulse bruggen naar andere sectoren en domeinen. Economie, onderwijs, wetenschap, innovatie, milieu en ook internationale organisaties sprokkelen zo ideeën en inspiratie in de wereld van cultuur. Want cultuur toont een rijkdom aan uitdagende experimenten, leerplekken en inspirerende initiatieven voor een wereld in transitie.

Nieuwsgierig? Neem contact op met coördinator Elke De Beukelaer via elke.debeukelaer@pulsenetwerk.be

of surf naar www.pulsenetwerk.be

NO VOICE TO WASTE: ELKE STEM TELT VOOR EEN DUURZAME TOEKOMST

de vierde trefdag van Pulse Transitienetwerk Cultuur,
het netwerk voor een culturele sector die duurzaamheid omarmt.

No Voice To Waste werd mee mogelijk gemaakt dankzij Pulse-partners
CDO, Clubcircuit, Demos, FARO, Vlaams Fonds voor de Letteren, Kaaitheater, KASK,
KHLeuven, Kunstenpunt, Natuurpunt CVN, Socius, tapis plein, VAF, VAI,
Vormingplus Kempen en

Vlaanderen
verbeelding werkt

Redactie	Elke De Beukelaer, Eva Peeters
Coverbeeld	Mario Debaene
Druk	Dit programmaboekje werd gedrukt op 100% gerecycleerd papier door milieubewust drukkerijcollectief De Wrikker, Berchem

DE WRIKKER

UIT PRINCIPE

E-mail: info@dewrikker.be